

02 201 22 00

TELEFONISCH ONTHAAL  
ACCUEIL TÉLÉPHONIQUE

9.00 - 15.00 h/u

elke werkdag  
tous les jours ouvrables[www.hermesplus.be](http://www.hermesplus.be)

## Dagbesteding

### NOOD AAN EEN INTEGRAAL VERSPREID AANBOD IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

**TRIËST INSPIREERT ONS ALS MODEL** - Marijke Bosserez, referent functie F3

Triëst en de evolutie van de hervormingen in de GGZ sedert 1978, inspireert ons als model van maatschappijgerichte inclusieve en integrale gezondheidszorg. Vanuit het oogpunt van de rehabilitatie en herstelvisie valt het op, hoe men er in slaagt een zeer breed aanbod van dag- en weekendactiviteiten aan te bieden, toegankelijk voor psychisch kwetsbare personen.

De bij uitstek ambulante werkwijze is zeer concreet in het aanbod van een "verspreid" dagactiviteitenaanbod. Het Centro Diurno Diffuso is een aanbod van zeer diverse activiteiten (cultureel, sportief, artistiek, sociaal...) verspreid over de stad en verspreid over de week. Meerdere organisaties hebben een specifiek aanbod waar deelnemers op intekenen naar eigen interesse: een theatergezelschap, een sportcentrum, een voetbalclub, een culturele avond in de stad, een krantenredactie, natuurbeleving en wellness in een centrum buiten de stad ... Het aanbod is overzichtelijk voorgesteld in een brochure die aangeeft wanneer en waar de activiteiten plaats vinden. De deelname aan dagactiviteiten is vrijwel gratis en mogelijk gemaakt door overeenkomsten vanuit de GGZ met de bestaande organisaties die de activiteit aanbieden. De financiële tussenkomst is geregeld via het persoonlijk budget van gezondheidszorg in combinatie met de tegemoetkoming voor welzijn en cultuurdeelname (beheerd door de stad). In de CSM (Centra di Salute Mentale) zijn rehabilitatiewerkers aanwezig die, waar nodig ondersteunen om de persoon naar de gewenste activiteit te begeleiden. Er zijn ook talrijke vrijwilligers betrokken in heel het begeleidingsproces voor activering.

Werk is elementair in het herstel: in Triëst zijn de coöperatieven een toegankelijke mogelijkheid voor tewerkstelling. Elke coöperatieve is verplicht een percentage personen met beperking aan te werven. Voor de psychisch kwetsbare personen komt het gezondheidsbudget tussen om de werkstage mogelijk te maken. Bij een positief verloop is vaste tewerkstelling een reële mogelijkheid.

Kan deze visie en werkwijze een inspiratie zijn voor Brussel ?

Ik ben er als medeverantwoordelijke in de Functie 3 van overtuigd dat dit kan. Binnen de F3 zijn vele partners aanwezig met een jarenlange expertise in het maatschappijgericht oriënteren van personen die beroep doen op hun structuur. De strikte regelgeving bij de medisch-psychiatrisch gestuurde centra is heden echter vaak een belemmering om flexibel om te gaan met rehabilitatie en herstel. Om de bestaande knowhow te delen, willen de partners graag hun expertise beschrijven voor F3, als aanzet voor betere samenwerking. Het netwerk HERMESplus kan het geschikte kader vormen: een kans voor de bestaande praktijken om de eigen grenzen te verleggen binnen het ruimer geheel van Hermesplus. Er is nog werk aan de winkel; afgezien van enkele reeds lopende initiatieven, is er meer inzet nodig om het aanbod uit te breiden naar 'reguliere' structuren (zoals gemeenschapscentra, cultuurhuizen, vormingsaanbod). Dat is dan het "Kwartiermaken": mogelijk maken dat psychisch kwetsbare personen gemakkelijk terecht kunnen bij de talrijke organisaties die een bepaald activiteitenaanbod hebben. Laat me dromen: als elke partner binnen F3 er in slaagt om één partner buiten de GGZ-sector mee te krijgen in de visie van inclusie en een laagdrempelig aanbod te doen, dan gaat een nieuwe wereld open waarin we pas echt maatschappijgerichte herstellzorg realiseren.

**KYVOS, ontmoetingsplek met inclusie als realiteit** - Koen Daems, begeleider

In een stad als Brussel valt er altijd iets te beleven. Theater, dans, cinema, buurtfeest, rommelmarkt, concert, café of restaurant ... het is er allemaal in overvloed. Er gebeurt heel wat op informele en spontane manier waardoor het niet altijd zichtbaar is voor buitenstaanders. De laatste jaren werken een aantal van die kleinere culturele en sociale initiatieven samen waardoor ze zichtbaarder worden. Zo groeit er een belangrijk alternatief netwerk en dat geeft de stad haar specifiek karakter.

Wat heeft dit alles nu met KYVOS te maken? KYVOS is sinds 5 jaar een ontmoetingsplek voor psychisch kwetsbare personen waar één dag per week verschillende activiteiten plaatsvinden. Tot voor kort beschikte KYVOS over een eigen ruimte waar een opvallend vast publiek naartoe kwam. Het was een wekelijks gezellig samenzijn met activiteiten zoals tuinieren, sporten, gezelschapsspelen, plaatjes draaien, koken,... In de zomer van 2014 moest KYVOS op zoek naar een nieuwe ruimte omdat het gebouw een andere bestemming kreeg. Geen gemakkelijke opgave met hun zeer beperkte middelen.

KYVOS maakt gelukkig deel uit van een breed netwerk. Ze zitten goed verankerd in het GGZ-netwerk in Brussel en bestaan uit de samenwerking van een aantal GGZ-partners. Gaandeweg ontstond ook een netwerk buiten de GGZ, het typisch Brussels alternatieve netwerk waarover we het al hadden. Deelname aan activiteiten zoals de Zinnekeparade maakte nieuwe samenwerkingen mogelijk. Enerzijds zijn dit soort activiteiten erg boeiend voor onze doelgroep, anderzijds betekent de doelgroep ook echt een meerwaarde voor het project. Op die manier krijgen KYVOS-leden weer een plaats in de samenleving, hetgeen inclusie en rehabilitatie bevordert.

Dit netwerk kwam ook goed van pas bij de zoektocht naar een nieuwe plek. Op een informele manier (eigen aan het netwerk) kreeg KYVOS te horen dat er ergens aan het kanaal een project groeide waar verschillende organisaties terecht konden. Deze plek, "Allee du Kaai", bestaat uit een aantal grote hangars die voor een paar jaar ter beschikking worden gesteld door het BIM (Brussels Instituut voor Milieubeheer). Het alternatief circuit vond al gauw de weg hiernaartoe en ook KYVOS krijgt de mogelijkheid aangeboden om hier haar wekelijkse activiteiten te organiseren.

De medewerkers en de bezoekers van KYVOS komen hiermee voor een grote uitdaging te staan. Kyvos was tot nu toe vooral een veilige ontmoetingsplek waar iedereen elkaar kent en waar bezoekers de kans krijgen om deel te nemen aan een aantal activiteiten. Dit activiteitenaanbod bleef steeds kleinschalig en overzichtelijk. In Allee du Kaai is er plots een overaanbod aan activiteiten en samenwerkingen met andere organisaties, hetgeen de werking fel zal veranderen. Het is een belangrijke uitdaging die betrekking heeft op de visie van KYVOS. Die visie stelt namelijk dat de werking best zo goed mogelijk aansluit bij een maatschappelijke realiteit om zo inclusie en autonomie te bevorderen. Maar tegelijkertijd moeten de bezoekers hiervoor ook klaar zijn en niet afhaken wanneer ze zich niet meer veilig voelen.

Na veel overleg en een paar try-out-activiteiten ter plaatse, wordt er beslist om het Allee du Kaai-avontuur aan te gaan, mits er een eigen ruimte te bouwen met keuken, zithoek en bar. Op deze manier kunnen de mensen die liever niet deelnemen aan één van de activiteiten in huis, toch in deze veilige ruimte terecht.

Omdat er een paar handige Harry's bij KYVOS zijn, wordt er gekozen om die eigen plek ook echt zelf te bouwen. Gedurende een aantal weken wordt er gelast en getimmerd om tot een mooi resultaat te komen. De partners van Allee du Kaai zijn zeer enthousiast over de originele ingreep in de grote lege ruimte en komen vrijwillig meewerken. De eerste banden worden gesmeed en geven hoop voor een goede samenwerking in de toekomst.

[foto's van de bouwwerken](#)



'SPONTANE ACTIE ZONE', was de bondige maar veelbelovende uitleg die vorige zomer terug te vinden was op de kersverse website van Allee du Kaai. Ondertussen staat er al heel wat meer uitleg op [www.alleedukaai.be](http://www.alleedukaai.be), zoals een uitgebreid activiteitenoverzicht van de verschillende partners en veel foto's. KYVOS ontdekt beetje bij beetje de mogelijkheden en zoekt aansluiting waar mogelijk. Een paar voorbeelden:

- Tijdens de opendeurdag biedt DJ Roger, huis-DJ van KYVOS, zich aan om heel de namiddag plaatjes te draaien en ondertussen zijn mooiste platen tentoon te stellen. [DJ-Roger](#)
- Marc, de handigste Harry van KYVOS, spreekt ook buiten de KYVOS-uren af met de klusjesman van het gebouw om hem te helpen bij het klussen.
- Allée potager vrijwilligers om hun groenten in de tuin te verzorgen. Langzaam vinden de KYVOS-bezoekers de weg en bovendien kunnen ze binnenkort de oogst gebruiken in hun keuken. [allée potager](#)
- Samen met kunstenaarscollectief 'Oiseaux Sans Tête' worden een reeks zeer originele foto's gemaakt. Een tentoonstelling komt eraan. [Studio Photo-Grafiek OST](#)
- Elke zaterdag koken de vrijwilligers van Collectactif voor sans-papiers en andere honderden. Voor een maaltijd vragen ze slechts een kleine vrije bijdrage en dat hebben een paar van de KYVOS-bezoekers al ontdekt. Sommigen steken er ook mee de handen uit de mouwen. [volkskeuken](#)
- Enkele KYVOS-bezoekers namen spontaan deel aan de workshop 'Beatbox' die werd georganiseerd voor nieuwkomers van BON (Brussels Onthaalbureau Nieuwkomers) [Beatbox](#)

KYVOS zoekt zijn plaats in het groter geheel van Allee du Kaai. Het delen van ruimte (de faciliteiten van de keuken) verloopt niet altijd gemakkelijk. De initiatiefnemer van Allee du Kaai (vzw Toestand) volgt van terzijde op en laat zoveel mogelijk de verschillende organisaties samen naar oplossingen zoeken. Het eigen stukje ruimte is voor Kyvos essentieel en gemeenschappelijk gebruik impliceert ook wederzijds respect. Daarover is nog overleg nodig met de andere organisaties. Het belang om hier de specifieke noden van de doelgroep te blijven verwoorden, is op zich een werken aan inclusie. Er is veel openheid en dat is veelbelovend.

KYVOS bestaat als samenwerkingsverband van partners die op verschillende manieren hun bijdrage leveren. Vzw Den Teirling is initiatiefnemer en stelt, samen met BW huize Jan De Wachter, BW Nieuwe Thuis en CGG Brussel (deelwerking Houba), personeel ter beschikking. CGG Brussel steunt het project ook op vlak van huisvesting en KYVOS kon ook lange tijd rekenen op een vrijwillige medewerkster van PVT Sanatia.

Er is weinig personeelsinzet voor dit project, de leden van KYVOS nemen vaak zelf initiatief en er zijn ook vaak vrijwilligers. Iemand doet de bar, een ander kookt en nog anderen helpen bij de bouwwerken. Het verschil tussen leden, vrijwilligers en medewerkers is vaak zeer vaag.

KYVOS bestaat op deze manier zonder enige vorm van rechtstreekse subsidie. Dat is erg interessant, omdat het project door een samenwerking binnen een gedeelde visie wordt opgebouwd en een belangrijke plaats krijgt in het netwerk van de GGZ. De werking is beperkt tot één namiddag en avond per week, maar de investering in het overleg is groot. De vraag naar dergelijke laagdrempelige en inclusieve werking is zeer aanwezig; een kleine inzet van nog meer partners (enkele personeelsuren per week) zou meteen de mogelijkheden vergroten om de openingen uit te breiden.

### CENTRO DIURNO DIFUSO

### TRIËST, EEN INSPIRATIE VOOR BRUSSEL ?

### EEN GROOTSTEDELIJK PROJECT

### EEN UITDAGING

### AAN DE SLAG

### 'ALLEE DU QUOI?'

### NOG WERK AAN DE WINKEL

### MET WELKE MIDDELEN?